

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—53—62.
Postatakarélpénztári csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak a Képes Híradó-val, valamint a m. ltr. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1939.

XX. évfolyam, 44. szám.

Október hó 29.

A Főméltóságu Asszony felhívása

Mint minden évben, ezidén is felemelem kérő szavamat a magyar társadalomhoz a szenvedő emberiség és inségesek nevében. A napilapok terjedelmének korlátozása folytán ez alkalommal elszámolást nem adhatok a mult évi gyűjtés eredményéről és annak felhasználásáról, azonban eziránt érdeklődőknek a szárnysegédi hivatalban a pontos adatok rendelkezésre állnak. Ugyanazon fenti okoknál fogva, mondanivalómat e pár szóban foglalom össze: — nagy a nyomor, sok a segélyre szoruló, sok a szenvedő, — adjanak kérem minél előbb és minél többet!

A pénzadományokat be lehet küldeni:

1. Csekkapon: a 19. számú postatakarékpénztári csekk számlára. Csekkapot bármely postahivatalban vagy dohánytözszében lehet vásárolni.

2. Postautalványon: „Horthy Miklósné segélyakciója. Budapest, Királyi vár” címre.

3. Nyugta ellenében: 9 órától 14 óráig személyesen történő befizetéssel, Budapest, Királyi vár, szárnysegédi hivatal.

Természetbeni adományokat: ruhát, lábbelit, tüzelőt és élelmiszert, kisebb tételekben a Királyi várba, vagontételeket, az

előzetes értesítés alapján közölt címre lehet elküldeni s lehetőleg december 1-ig, hogy azokat még karácsony előtt ki lehessen osztani.

Budapesti lakosok segélyt célzó kérévényeiket a Királyi várba címezzék. Kívánatosnak látszik a borítékra feltűnő helyre írni: „Segélykérelem.” — Vidéken a Főispán Urak intézik a gyűjtést, ennél fogva a kérévényeket közvetlenül az illetékes főispáni hivatalhoz kell címezni.

HORTHY MIKLÓSNÉ.

Több, mint tíz esztendeje annak, hogy évről-évre, ilyen tájon, Magyarország Nagyasszonya kérő szózáttal fordul a tehetősekhez, az elcsétek, a nyomorgók érdekében. Az ország első asszonyának gyönyörű kezdeményezése nyomán a szegények kunyhóinak, a nyomortanyák lakásainak küszöbéről a legzordabb téli napokon sikerül elüzni az éhezés, a fagyoskodás szörnyű rémét és a tél megpróbáltatásain keresztül

túl új tavaszba átmentett gyermekek, anyák, munkaképtelenek ezreinek és a Trianon huszvéges dermesztő tele után a megújodás útján már elindult Magyarország millióinak hálaimája száll az eget Urához az új, nagyobb és boldogabb Magyarországot megteremtő Főméltóságu Urért és emelkedett lelkű hitveséért, aki vállalkozik rá, hogy a megpróbáltatásos idők elesettjeinek, nyomorgóinak fájdalmát csökkenti, könnyeit felszárítja...

Az angol-francia állásfoglaláson megdől a német békekészség

Elháríthatatlan a fegyveres leszámolás

A háború nyolcadik hete sem hozott lényeges változást az igaztalan figyelő és várakozó Európa életében. A fegyveres mérkőzések sem a szárazon, sem a vizen, sem a levegőben nem eredményeztek olyan előnyt valamelyik küzdőfél számára, ami különösebb méltányolást érdemelne. Annál élénkebb volt egész héten át a diplomáciai mérkőzés: „A szovjet és a finn egyezkedések, amelyek megint félbeszakadtak s amelyek részleteiből alig szivárogt ki valami; az angol-francia-török megegyezés, amelynek hatását és következményeit most vitatja a nemzetközi sajtó, különösen Olaszország és a Balkán-blokk szempontjából; s nem utolsó diplomáciai esemény a danzigi Ribbentrop-beszéd, amit világszerte

megnyilatkozó visszhangja is megerősít.

A német külügyminiszter éles hangon hangsúlyozta Anglia háborús felelősségét s kitért a szőszegés vádjára is, amit — több korábbi példára hivatkozva — visszahárított az angolokra.

Erős és elszánt harcot hirdetett és nagy német győzelmet jósolt.

Egy bizonyos: az általános megbékülés reménye mindinkább kilátástalanabb. Európában véres leszámolás van készülöben.

Az eseményeket nyugodtan és magabizóan szemlélő Magyarország fontossága nemzetközi viszonyban is egyre nő és erősödik. Csak nyugalom és hidegvér!

A németek hivatalos összefoglaló jelentése szerint a franciákat a nyugati front egész hosszán visszavetették a határon túra. A franciák azt közlik, hogy a Rajna hírtelen áradása különleges katonai helyzetet teremt. A német repülők ismét sikeresen bom-

bázták az angol flottát. *Észtországban bevonultak a szovjet csapatok.* Lemondott a bolgár kormány. A német sajtó jelentése szerint, Anglia és Franciaország az amerikai fegyverkitiltal tilalom megszüntetésekor 5750 repülőgépet rendel,

Csend a fronton — offenzívát kezd a diplomácia

Október 20. A török-francia-angol egyezmény Európa valamennyi fővárosában nagy visszhangot keltett. London szerint előrangú fontosságú esemény. Párisban nagy jelentőségűnek, Berlinben homályosnak tartják. Az egyik vezető olasz lap londoni tudósítója szerint, az angol fővárosban mindent elkövetnek annak érdekében, hogy eloszlassák Rómának azt a gyanúját, mintha az ankarai egyezmény esetleg Olaszország ellen irányulna és ezért nyomatékosan hangoztatják, hogy Olaszország, Törökország és a nyugati hatalmak balkáni érdekei azonosak. A hármass egyezmény nem irányul Olaszország ellen. A jövő mutatja majd meg, — írja végül a tudósító — hogy nem

csak spanyolfal-e a szerződés, amely eltakarja záradékainak igazi értelmét.

A harci tevékenység a nyugati fronton elcsendesült. Erős diplomáciai harcok kezdődnek.

Illetékes olasz körökben a legteljesebb tartózkodást tanúsítják az angol-francia-török segélynyújtást egyezményvel szemben. A finn tárgyalóbizottság, új utasításokkal, ismét Moszkvába indult. A török külügyminiszter szovjetország cirkálón érkezett Istanbulba. A német távirati iroda hangsúlyozza, hogy Németország nem készül semmiféle békeoffenzívára.

A franciák kiűrtették Strassburgot

Október 21. Német repülők heves támadásokat intéztek angol hadihajók ellen. Német hivatalos jelentés szerint a franciák kiűrtették a Warndt erdőseget.

A franciák Strassburg kiűrtetéséről közölnék jelentést.

E napot mégis inkább a diplomácia lázas tevékenysége urálja. Olaszországot, bár semmiféle hivatalos nyilatkozatot nem hangzott el, a sajtó hangja után ítélve, nem elégíti ki és nyugtatja meg az az angol és francia érvelés, hogy az ankarai szer-

Aláírták az angol-francia-török szerződést

Október 19. Ankarában aláírták az angol-francia-török segélynyújtási szerződést.

A bonyolult és sokoldalú szerződésben Törökország elfogadja az angol-francia segélynyújtást arra az esetre, ha az addigi egyetlen szövetségese, Szovjetországnak megtámadná. Törökországot viszont az egyezmény

pontjai nem kötelezik, ha azok teljesítése a Szovjetunio elleni háborúba kevernek.

Az északi államfők rádiószózatot intéztek a világ közvéleményéhez, amelyben azt óhajtják, hogy szűnjön meg az ellenségesség. Semlegességük szigorú tiszteletbentartását követelik mindenkitől az északi államok.

zódés éle nem irányul Olaszország ellen. Az olasz vezető lap többek között ezeket írja: „A tekintetek most Olaszország felé irányulnak, amelyet elcsitett okoskodással szintén bele akartak keverni ebbe az ügybe.” Moszkva hivatalos véleménye megállapítja, „hogy az angol-francia diplomácia tervei meglehetősen a Törökországgal megkötött egyezményen. Bizonyos számítások állottak fenn, hogy éket verjenek a Szovjetunió és Németország közé. A

szerződés mindenestre új helyzetet teremt a Földközi tengeren”. A japán külügyminiszter éleshango választ adott Amerika tokiói nagykövetségének a japán kormányt támadó beszédére. Kijelentette, hogy az a terve, hogy Kelet-Ázsiában kiküszöbölje a harmadik hatalmak befolyását. Hangzottatta azt is, hogy

az antikomintern-egyezmény a japán politika alapvető eleme marad.

Tovább folynak a finn—orosz tárgyalások

Oktober 22. A harctéren csend van, a diplomácia új mérkőzésre készül. Francia híradás szerint a dán partoknál nagyobb tengeri ütköztek folyt le hadihajók között, amelyeknek nemzetiségét azonban nem sikerült felismerni. Az ütközetben repülőgépek is résztvettek. Angol cirkáló elűszeszette a Schwabenland német hajót. Marseilleben internálták a Conte di Savoia olasz oceánjáró német utasait. Holland lap szerint

Az angol csapatok megérkeztek a Maginot-vonalba. Vezető olasz lapok foglalkoznak a moszkvai és ankarai tárgyalások hátterével és megállapítják, hogy Szovjetország a moszkvai tárgyalások alatt hűen tartott Németország mellett. Megállapítják a moszkvai felhivatalos cikke nyomán is, hogy Moszkva maga is ünnepléssel ki akarta hangsúlyozni a német—orosz barátság egységét. Híre jár a nyugati sajtóban, hogy a volt belga miniszterelnök békeközvetítésre akarja rávenni Rooseveltet. A japán távirati iroda jelenti: Anglia tudomására hozta a kínai nagykövetnek, hogy nem támogatja többé Kínát.

Finnsország hozzájárul bizonyos határmódosításokhoz és területcseréhez, de katonai szerződést nem köt a szovjettel.

Törökország angol-francia kölcsönt kap

Oktober 23. Moszkvában újra megkezdődött a szovjet-orosz tárgyalások. Befejeződtek a fennjecsapások esztországi mozdulatjai. Moszkvából katonai bizottság érkezett Kaunasba.

Tott vádat, hogy az Athenia amerikai gőzös Churchill utasítására angol tengeraltjárók süllyesztették el. Berlini hivatalos vélemény szerint Németországnak a legesélyesebb oka sincs, hogy a maga részéről bármilyen új feltételeket szabjon a békeközvetítés érdekében. Berlin csak Hitler feltételei alapján tárgyal. A berlini német—orosz tárgyalásoktól a két hatalmas állam teljes gazdasági egybehangozást várják.

Franciaország kétmillió katonát vár a gyarmatoktól.

Magyarország tárgyalásokat kezd Szlovákiával a rendezésre váró kérdésekben.

Rómában változatlanul fenntartással fogadják az angol és francia sajtó érveléseit az ankarai szerződéssel kapcsolatban. Hírek szerint

A harctéren nevezetesebb esemény nem történt.

Törökország 50—60 millió font angol—francia kölcsönt kap.

Angol részről visszautasítják a Goebbels rádióbeszédében hangzottak

Németország elfogadja az angol kihívást

Oktober 24. Ribbentrop Danzigban bejelentette, hogy

kat tett a finn küldöttségnek. A küldöttség Helsinkibe utazott, hogy a kormányval megbeszélést folytasson.

Németország elfogadja az angol kihívást. Abban a teljes meggyőződésben, hogy a jog német oldalon van, a rákényszerített értelmetlen háború elkerülésére pedig a végsőkig mindent meg tett, a birodalom egész népi erejének hatalmas súlyával be fogja fejezni a háborút. Addig nem teszi le a fegyvert, amíg annak biztosítékait meg nem teremti, hogy még egy ilyen támadás minden időkre ki van zárva ellene.

A finn külügyminiszter szerint az új helyzet nem ad okot aggodalomra.

A beszéd megerősíti, hogy London éltre-halálra menő harcot lobbanított lángra. A szovjet új javaslatok

A balkán államok Olaszországtól várják a kérdések rendezését. Előkelő német lap szerint a tengelyhatalmak bizalmatlanok Romániával szemben. A nyugati fronton elkeseredett harc folyik egy kis német falucska birtokáért. A lengyel bank aranykészlete Franciaországba érkezett. Olasz lapok szerint az ankarai egyezmény a francia-angol bekerítő politika körébe tartozik.

A Ribbentrop-beszéd hatása

Oktober 25. A szovjet—finn tárgyalásokról jelentik Helsinkiből, hogy a szovjet nem támasztott új követeléseket, de bizonyos módosításokat kíván.

repülőgépek Berlin, Magdeburg és Hamburg felett felderítő repüléseket végeztek.

Azt is hangsúlyozzák a finn lapok, hogy a békes megkezdés reménye fennáll, de újabb finn katonai előkészületek váltak szükségessé. Angol

Ribbentrop beszédét Páris és London elutasítja,

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés
a törvényesen védett
Rákoshegyi baktériumölő
nélkül. Kapható és megrendelhető csak
IFJ. AULITZKY OTTYÓ
Budapest, VII. Dohány-utca 84. I. sz. 2.
Árak: Demionnal az Budapest
3 4 6 8 10 15 20
3-70 4-80 7-10 9-10 10-80 16- 21-20
Tanulmányos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

Róma megértéssel fogadja. London szerint a német külügyminiszter éket akar verni Anglia és Franciaország közé, ami nem fog sikerülni. A párisi lapok Hitler művét idézik, amelyben kifejtette, hogy Németországnak szüksége van Anglia barátságára, hogy elpusztíthassa Franciaországot, az „össelenséget”. Törökország, Irak, Iran és Afganisztán támadást kizáró egyezményt kötött, s a négy hatalom elhatározta, hogy fontosabb értekezleteit együttesen tartja. Az amerikai külügyminiszter „erőszakos cselekmény”-nek nevezte a City of Flint amerikai hajó lefoglalását. Amerikai politikai körök véleménye szerint a lefoglalás megrövidíti az amerikai semlegességi vitát.

A HÉT POLITIKÁJA

A földbirtokpolitikai javaslat vitája

A képviselőház október 19-iki ülésén folytatta a földbirtokpolitikai javaslat vitáját. A hozzászólók szinte kivétel nélkül hangsúlyozták, hogy

lyítését. A vízügyi, valamint az erdészeti kérdések helyes irányításáról nyilatkozott még a miniszter.

A miniszter iránt a bizottság tagjai egyhangú bizalmukat nyilvánították s a költségvetést szintén egyhangulag elfogadták.

Ezután a bizottság az ipari tárca költségvetését tárgyalta le és fogadta el.

A bizottság nov. 24-én a miniszterelnökség, a külügyminisztérium és a kisebb tárca költségvetését tárgyalta és fogadta el.

A pénzügyi tárca költségvetésének adatait Krúdy Ferenc előadó ismertette. A bizottság a pénzügyi költségvetés beható megvitatásával befektette a költségvetés tárgyalását.

A földmívelésügyi tárca költségvetése

A mezőgazdaság fejlesztésének érdekében készült a földmívelésügyi minisztérium költségvetése. A központi igazgatás itt 2.9 millió pengőbe fog kerülni. Az államegészítésre 5.1 millió, a gazdasági felügyelőségre, az állattenyésztés és tejgazdaság előmozdítására 4.3 millió, az állami lötenyésztő intézetek fenntartására és fejlesztésére 7.1 millió, az állategészségügyre 2.3 millió, a mezőgazdasági szakoktatás fokozottabb fejlesztésére 6.3 millió, a vízügyi szolgálat kiegészítésére 5.8 millió, kertészeti és méhészeti célokra 1.1 millió, szőlészeti és bortársulat 1.3 millió, a kísérleti-ügyi intézmények fenntartására 5.7 millió,

az egyoldalú termelési szempontokon túl a nemzeti és szociális szempontoknak kell a földkérdés megoldásánál érvényesülnök.

valamint, hogy honvédelmi és népcsedési szempontból nagyjelentőségű a javaslat.

Az október 20-iki ülésen ugyancsak több szómonk hivatkozott arra, hogy a földkérdés igazságos rendezését honvédelmi szempontok is sürgetik és kifejtették, hogy a kormány javaslatát ezt a magasabbrendű célt szolgálja.

A képviselőház okt. 24-iki ülésén, amelyen a földbirtokpolitikai javaslat vitáját folytatták — a légvédelmi gyakorlatok jegyében folyt le. Az első riasztás alkalmából a tárgyalást félbeszakították és a képviselők az óvóhelyre vonultak.

A javaslat fontosságát és jelentőségét méltató felszólalások sorában különösen nagy hatást keltett Porubszky Géza felvidéki képviselő beszéde, aki azt fejtette, hogy

nem az örgről, hanem az örparasztok védik meg a hazát.

Hangsúlyozta, hogy a főúri és egyházi nagybirtokoknak nem szabad a földkérdés megoldását akkora haszálania, amikor már késő lesz.

Ami a papnak az oltár, az a parasztnak a föld,

— mondotta a felvidéki papképviseelő. Itt említjük még meg, hogy a Ház az elnök indítványára egyhangulag elhatározta, hogy a képviselők novemberi illetményeikből 10—10 pengő ajándéknak fel a kormányzóné indigéközfőjára. Kölesy István pedig indítványt nyújtott be a földbirtokpolitikai javaslatnak nyolcórás ülésben való tárgyalására.

Szerdán, október 25-én a Ház, a légvédelmi gyakorlatokra való tekintettel, nem tartott ülést.

A földmívelésügyi tárca költségvetése a bizottság előtt

a földbirtokrendezési szolgálatra 6.9 millió, a mező- és közzgazdaság különböző ágainak a fejlesztésére 11.5 millió, végül a gazdasági munkaügyi igazgatás céljaira 7.7 millió pengő iránnyoz elő a költségvetés.

Vitézzé avatták Jaross Andor felvidéki minisztert.

Jaross Andor felvidéki miniszter október 26-án délelőtt Budapest Székesfőváros Vitézi széknékel helyiségében vitéz tiszabébi Hellenbronth Antal ny. tüzérségi tábornok, vitézi törzskapitány, a vitézek főkapitányának helyettese kezébe letette a vitézi esküt. Ugyancsak a csütörtöki napon nyilvánította a Vitézi Szék vitézekké Jaross Andor hős halálát halt két testvéröccsét: Jaross Kálmánt és Jaross Lászlót, akik mindketten a Piave mellett haltak hős halált.

Rendelet a honvédelmi szolgáltatásra igénybevett szállítóeszközök visszaadásáról

A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, amelyben megengedi, hogy a honvédelmi szolgáltatásként igénybe vett szállító eszközöket a tulajdonosoknak ideiglenes használatra visszaadják, illetve ha ez a nagy távolás miatt lehetséges nem volna, az igénybevett lovakat és fogatos járműveket ideiglenes használatra olyan igénylőnek adhassák ki, akitől szállító eszköz a honvédség részére igénybe vétetett. Gépjárműveket ideiglenes használatra kizárólag tulajdonosainak adhatók vissza. A tulajdonos, illetve igénylő irásban kötelezi magát arra, hogy a szállítóeszköz szükség esetén az illetékes katonai alakulat parancsnoksága által megállapítandó időn belül ismét előállítja. A visszaadást annak az alakulatnak parancsnokságánál kell kérni, amelyik részére a lovat és lofogatú járművet igénybevétték. A gépjármű visszaadást az illetékes hadtestparancsnokságtól kell kérni. A rendelet a hivatalos lap október 26-iki száma közli.

A Ház pénzügyi és földmívelésügyi bizottsága Ivády Béla elnöklettel október 23-án tárgyalta a földmívelésügyi tárca költségvetését. A Gesztegyi-Nagy László előadó ismertetés után elhangzott felszólalásokra adott válaszában Teleki Mihály gróf földmívelésügyi miniszter hangsúlyozta, hogy az új költségvetés emelt tételekkel, különös gondnal szolgálja mindenekelőtt az állattenyésztés kérdését, különös tekintettel a husz év alatt visszaesett magyar Felvidék és Kárpátalja viszonyaira. A apaállatok létszámának emelésén kívül tevénytüszök kedvezményes áron való szétosztását valósítja meg,

a tavalyi 3294 bika helyett idén 4094, a 2900 kam helyett 3900, a 13 000 baromfi helyett 20 000 baromfi kerül kiosztásra, amihéz rövidesen 900 koca és egy-millió darab napos csibe járul.

Az állattenyésztés előmozdítását szolgálja a tejár emelése és a tejgyűjtő központok szaporítása. A gazdasági felügyelők munkaterületét fokozottabban a gazdálkodás helyszínein való irányítására terjesztik ki.

A tavalyi 80—100 járás helyett most már csak 45—50 járás lesz gazdasági felügyelő nélkül.

84 új felügyelő, 47 új kisegítő munkaerő és nagyszámú új segédzsebmélyzet szolgálja a tevékenység elmé-

Kétszáz téli gazdasági tanfolyam fogja a kisgazda termelés színvonalát emelni

Telki Mihály gróf földművelésügyi miniszter a kisgazdák gazdálkodási színvonalának emelésére irányuló programja keretében lényegesen szaporította a téli gazdasági tanfolyamok számát. A tavaly megtartott 114 tanfolyammal szemben

idén 200 tanfolyamon lesz módjukban gazdáinknak rendszeres keretben teljesen díjtalanul olyan alapvető ismereteket szerezni, amelyek segítségével gazdálkodásukat korszerű színvonalon vezethetik.

A tanfolyamok számának emelése folytán ebben az évben a gazdasági felügyelők, valamint a szaktanárok mellett a vezetőknek mintegy 50 százaléka olyan gondosan kiválasztott és előképzésben részesülő okleveles gazdákhól kerül ki, akik a helybeli gazdálkodási viszonyokat alaposan ismerik. Ilyenformán a szakotkötő munkásság keretében mintegy száz kisebb családi birtokon gazdálkodó, vagy csekély gazdasági nyugdíjából, gyakorlati tapasztalatokkal bíró diplomás egyén jut megélhetését elősegítő keresetűz.

A tanfolyamokra elsősorban önálló gazdákat vesznek fel, hogy a korszerű gazdálkodás alapelvei minél

előbb átíthatók legyenek a gyakorlati életbe.

A résztvevők díjat nem fizetnek, sőt tankönyvről, írószerekéről és háziipari anyagokról is a földművelésügyi minisztérium gondoskodik.

A miniszter rendelete alapján a szervező munka haladéktalanul megindul, elsősorban azokban a községekben, ahol a legutóbbi évek folyamán tett földbirtokpolitikai intézkedések következtében nagyszámú új kisgazdaság létesült.

A földhözjutottak a lakhelyükön szervezett tanfolyamot kötelesek elvégezni.

A minisztériumba az ország minden részéből nagyszámú kérelem érkezett. Általában minden járásban lesz egy-egy ilyen tanfolyam, azonban a visszacsatolt területekre az általánosnál nagyobb számú tanfolyam kerül. A tanfolyamok általában november második felében indulnak meg és két-három hónapig tartanak, majdnem mindennapos oktatással. Egyes helyeken azonban a gazdák kiképzése a helyi viszonyokhoz alkalmazkodva, már október végén megkezdődik.

A tavalyi áron vásárolják a gyöngyöst

A magyar baromfitenyésztők évek óta nagy előszeretettel karolták fel az Angliában kitűnően értékesíthető gyöngyöst, amelyből angliai kivitelük évente 8000—10.000 mázsát tett ki.

A háború kitörése következtében Anglia a baromfibevitelt engedélyhez kötötte s egyelőre csak csirkék és pulykára adott bevételi engedélyt. Ennek következtében a gyöngyös értékesítése pillanatnyilag bizonytalanlanná vált.

A földművelésügyi miniszter a

gyöngyös értékesítésének kérdését egyelőre úgy oldotta meg, hogy

exportőrjeink a gyöngyöst, mint a múlt évben is, 1 pengő 31 filléres áron feivásárolják,

míg a kivitel ügyében később történik intézkedés. A magyar gazdák zónásúak vagy meggyőződésesek a földművelésügyi minisztérium intézkedése, mely szerint a gyöngyöst változatlanul a tavalyi kedvező áron, azaz 1 pengő 31 filléért tudja értékesíteni.

Megjelent a „MAGYAR ANYÁK NAPTÁRA”

A napokban jelent meg Keller Lajos szerkesztésében a Magyar Anyák Naptára az 1940. évre, amelyet az Országos Stefánia Szövetség adott ki. A 276 oldalas naptár, amelynek ára mindössze 60 fillér, még az előző éveknél is gazdagabb tartalommal jelent meg az idén és a szokásos naptári, posta, stb. részekben kívül igen gazdag népszerű tudományos és szépirodalmi részt tartalmaz. Így két hatalmas cikk — az egyik Somogyi Zsigmond dr. e. ü. főtanácsos, a másik Szénágy József dr. főorvos tollából — foglalkozik a nemibetegségek megelőzésének kérdésével; Szabó Zoltán dr. egyetemi ny. r. tanár: „Mit kell tudni a szülőknek az átöröklésről”; Csaba Margit dr.: „Hogyan

készüljünk az anyaságra.” Parassin József dr., e. ü. főtanácsos: „Néhány tudnivaló a gyermeknek gümőkórjáról.” Penkert Mihály dr. egyetemi magántanár a csecsemő mesterséges táplálásával foglalkozik. Pálóczy József dr., a szoptatás és az anyatej abszolút szükségességét propagálja. Orosz Dezso dr. főorvos hosszabb cikkben foglalkozik a kisgyermek nevelésének egyes kérdéseivel. Pettő Szandner Aladár államtitkár, az okos szülői szeretetéről írt.

A naptárt minden magyar anyának és minden magyar családnak a legmelegebben ajánljuk, mert megtalál benne mindent, ami a családot, mint a nemzet legkisebb alkotó sejtjét érdekli.

Magyar munkás-fragédia Németországban

Az alábbi levelet kaptuk a németországi Stavenov-ból:

Nagyon szomorú hírről kell értesíteni a ték. Szerkesztője: a belvünk egy munkahelyre beosztott, negyvenéves Tóth Gyula (Matoles) szatmármegyei, magyar munkástársunkat 1939. évi szeptember hó 25—26-ára virradó éjszaka a Wittenberg—Pelzberg utvonalon, egy eddig ismeretlen autó elgázolta. Szerencsétlen munkástársunk a helyszínen azonnal meghalt.

Temetése 1939. évi szeptember hó 30-án délután 4 órakor volt a pelzbergi ev. temető halottas házából, a Groskriev, Granzor és Kramf ura-

dalomban dolgozó magyar munkások, munkásnők és több német munkástársunk jelenlétében.

Stavenovi munkáscsoport. Az elhunytát odahaza öt gyermekkel és feleséggel gyászolja.

Mélyszégyes részvétellel vesszük és közöljük a gyászhirot, amely szomorú bizonyossága annak, hogy ismételt figyelmeztetésünk, kérés szavunk, amellyel fokozott gondosságra, elővigyázatosságra intettük munkástestvéreinket, nem talált a kívánt megfigyaltatás...

Ellített kémekek

A honvédtörvényszék idegen államok javára elkövetett hűtlenség, illetve kémkedés büntette miatt: Gárdonyhegyi Mihályt 15 évi fegyházra, Csernyei Gábor 13 évi fegyházra, Parth Károlyt 10 évi fegyházra, Schwarz Károly Lászlót (szerező) 8 évi fegyházra, Fremhoffer Józsefet 8 évi fegyházra, Antal Jánost 6 évi fegyházra, Szakatics Istvánt 6 évi fegyházra, Körtöltesi Imrét 5 évi és 6 hónapi fegyházra, Flaskó Mihályt 5 évi és 6 hónapi fegyházra, Gergely Andrást 4 évi fegyházra, Ször Józsefet 3 évi és 6 hónapi fegyházra, Dula Istvánt 3 évi fegyházra és Csabod Ferencet 3 évi fegyházra ítélte. Az ellítették ezenkívül 6—10 évi hivatal- és politikai jogvesztéssel és az ország egyes részeiből való kiltással is sújtották.

Valamennyi ítélet jogerős.

Baromfitenyésztési tanfolyamok

A kisgazdáközsöngés baromfitenyésztési hozzáértésének további hatékony emeléséért érdekében a földművelésügyi minisztérium a november és február közötti időben

az ország tíz legfontosabb baromfitenyésztő vármegyében, összesen 112, hatnapos baromfitenyésztési tanfolyamot rendez.

A tanfolyamok rendezésével egyidejűleg megoldásra kerül az ugynevezett baromfitenyésztési vándor-

tanácsadó női szervezet felállításának a kérdése is. A vándor tanácsadóknak feladata lesz, hogy a kijelölt körzetükben

tanáról-tanýára, illetve udvarról-udvarra járva a baromfitenyésztő kisgazdákat a korszerű baromfitenyésztés alapvető elemeire oktassák,

velük a tenyésztéssel kapcsolatos kérdéseket megtárgyalják és őket általában tanácsal ellássák.

A kubikusok újabb munkákat kérnek

A kubikusoknak az idén a közmunkáknál általában elég munkájuk volt. Kerestük — a legkisebb munkabérek hatvan-hetven százalékkal történt emelésével — jelentékenyen megnövekedett. Az ősz folyamán azonban a közmunkák csökkentek, így a pest-szentlőrinci ferihegyi repülőtér földmunkáitainak csak egy részére kaptak megbízást, holott az egész földmunkára írtak ki versenytárgyalást. Az OKH, hogy a munkanélküli és a katonaságtól leszerelt kubikusok munkához és kenyérhez jussanak, felajánlotta a kereskedelemügyi minisztériumnak, hogy az új repülőtér második csoportbeli földmunkálatainak elvégzéséért csak a jövő év elején teljesítsen részfizetést. A földmunkásszövetkezetek a kubikusok vármegyei főispánjait és országgyűlési képviselőit is felkérték, hogy kérelmüket a kormánynál támogassák.

Aranykalászos gazdaavatás Siklóson

A siklósi m. kir. teli gazdasági iskola és mezőgazdasági szaktanácsadó állomás október 15-én, vasárnap, ünnepélyes keretek között avatta aranykalászos gazdákká a folyó évben végzett tanulóit. Az avatási ünnepséggel kapcsolatosan termelési versenykiállítás is volt. A bíráló bizottság tagjainak egyező véleménye szerint a kiállított anyag minősége igen jó volt. A tanulóik kivétel nélkül nagy igyekezettel és odaadással készültek a kiállításra és ezért a bíráló bizottságnak igen nehéz volt, a sok szép közül a legszebbet, a legjobbat kiválasztani. A bírálat során Esküdt Béla (Ozdafalu), Nesz János (Vokány), Döme Gyula (Kémes) és K. Solyom Sándor (Drávaszabolcs) kap a legtöbb pontot s így a díjak legjavát. Az Ifjúsági Onkőpő Gazdáknak díszgyűlésen Esküdt Béla ifjúsági elnök, F. Törő János, Tóth Sándor, K. Solyom Sándor, Szilber József, Solyom Lajos, Petrovics Károly; József Lajos, Keller János és Kaszás Jenő szerepeltek nagy sikerrel. A 37 végzett gazdaifjút Banke Antal kir.

gazdasági tanár, miniszteri vizsgálónok avatta fel kézfogással és az aranykalász-jelvény átadásával.

Dr. Vadnai Jenő igazgató

Kaszás János gordisai, már régebben végzett és a gyakorlati életben eredményesen gazdálkodó aranykalászos gazdának adta át a Faluszövetség ezüstérmét a Szövetség nevében.

Az ünnepély a nagyszámú közönség lelkes ünneplése közben, a miniszteri vizsgálónok szívből jövő szavaival ért véget.

Az ünneplő közönség soráiban megjelent vitéz Horváth István dr. alispán, Winternitz Ferenc dr. főszolgabíró, Kiss Dezso főjegyző, Tsch Otto mezőgazdasági kamanai intéző, Jantsits Sándor dr. szőlőbirtokos, Goda Gyula, a Baranyavármegyei Gyümölcsstermelők Egyesületének igazgatója, Kosáry Oszkár gazdasági felügyelő és még sokan a helybeli és környékbeli érdeklődők és gazdák köréből.

Üzenet az Olaszországban járt gazdaifjakhoz

Fiúk! Köszönettel vetjük hozzánk írtéteit soraitok. Szövetségünk elnöke, Mayer János, ezúton is megdicséret benneteket azért a sok értékes gondolatért, megdicséret, tapasztalatért, amelyről leveletekben beszámoltatok. Azt üzeni, hogy

Szövetségünk az olasz földművelési szervekkel kapcsolatban, a jövőben még fokozottabb mértékben igyekszik megvalósítani nyolcadik gazdaifjú csereakcióját.

Magyaros köszöntéseket szívből viszonozza azzal, hogy

igyekezzen mindegyikük maga helyett egy-egy derék, kiváló gazdaifjút ajánlani a jövő évi csereakcióba,

amikor is terüünk szerint ötvenen mennek ki. A napokban elküldtem a Starace-nél készült fényképet. Egy

helyett kettőt, hogy a másik felvételt is meglegyen. A hátlapjára írjátok rá a dátumot és társaitok nevét, hogy az idők folyamán el ne felejtétek. A téli időszakban gondolok arra, hogy olaszországi élményeitekrol előadást tartssatok. Gyakoroljátok az olasz nyelvet, nehogy lassankint elfeledjétek, mert ahány nyelvet beszélünk, annyi embert érünk. A mezei munkák végzetével tegyétek közkinccsö a Gazdakörben, Faluszövetségben, vagy ifjúsági egyesületekben mindazt, amit Mussolini országában tanultatok. Olasz barátaitokkal a levelezést tartassatok fenn, valamint a Szövetségünkkel való kapcsolatot is. Figyeljétek felváltokban a „Magyarok” című nemzetnevelő plakátját, amely kéthetente jelenik meg szerkesztésben. Olvasssatok s testvéreinknek, magyararazátok meg, észrevételeiteket pedig közöljétek velem.

Atyai jóakarótok:

Szekeres László dr.

TUDNIVALÓK A NÉMETORSZÁGBAN DOLGOZÓ MAGYAR MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁSOK SZÁMÁRA

Tájékoztató a Németországból hazatérő magyar mezőgazdasági munkások részére

A német hivatalos helyről vett értesítés szerint november hó második felében indulnak haza a Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági munkások. A szállítás különvonatokon történik.

Figyelemztetjük a magyar mezőgazdasági munkásokat, hogy mindenkinek haza kell térnie és mihelyt megkapta az Arbeitsamt utján az utasítást, hogy az ő csoportjának mikor és hol kell jelentkezni, ennek a rendelkezésnek feltétlenül tegyen eleget.

A Német Birodalmi Munkügyi Minisztérium, ahol a Németországból dolgozó magyar mezőgazdasági munkások ügyeit intézik, legutóbb kiadott rendelete értelmében minden munkástól a munkaadó 9 márkát tartozik levonni. Ebből az összegből 7 márka a magyar határtól a munkás lakóhelyéhez legközelebb fekvő vasútállomásig történő szállítás költségére szolgál. A fennmaradó 2 márka pedig a német indulástól a magyar határig a kerékpárok szállításának költsége.

Nem lehet pénzt hazahozni Németországból

Már többször figyelmeztettük a Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági munkásokat, hogy pénzt hazahozni nem lehet, mert itthon nem váltják be sehol. Tehát egy márkát sem szabad áthozni a határon. Ha történetesen a német vámhatóságok a különvonat utasai közül valakinél német pénzt találnak, azt elkobozzák és végigkutatják az egész vonatot. Minden munkás nemcsak saját, hanem munkástársai érdekében is tartsa magát szigorúan az előírásokhoz.

Mennyi pénzt lehet hazaküldeni Németországból

Erre a kérdésre is többször válaszoltunk. Ujra figyelmeztetjük a Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági munkásokat, hogy fejenként 400 márkát küldhetnek haza hozzátartozóiknak. Ezt az összeget a munkaadók utján kell befizetni. A tolmácsok járjanak tehát utána, hogy még a hazajövetel előtt, akinek 400 márka megtakarított pénze van, a munkaadónak átadja és gondoskodik a tolmács arról is, hogy ez az összeg még a hazautazás előtt a munkaadótól továbbíttassék. A 400 márkán felül még minden munkás 9 márkát tartozik a munkaadónak átadni, így is mondhatjuk, a munkaadónak jogában áll 9 márkát levonni, mely összegből 2 márka a magyar határig

szóló kerékpár szállítására, 7 márka a magyar munkásnak és kerékpárjának a magyar határtól a lakóhelyig való szállítás költségének fedezésére szolgál. A szobanforgó 9 márka tehát nem a 400 márkából lesz levonva, ezt érintetlenül küldheti mindenki haza.

Egyidejűleg kérést intéztünk a Német Birodalmi Munkügyi Minisztériumhoz, hogy tegye lehetővé mindazoknak, akik 400 márkán felüli összeggel rendelkeznek, hogy jegy nélkül vásárolhassanak ruhaneműt.

AZ ORSZÁGOS GAZDASÁGI MUNKAKÖZVEZÍTŐ IRODA (Földművelésügyi minisztérium.)

Beszámoló

egy szép vasárnapról

Hohenlandin, 1939 okt. 22. Alacsony felhők a házak fölött, szitáló eső és reggeli őrösség honolt Berlin utcáin, mikor 6 órakor reggel indulok hazulról. Igazán szomorú, hűvös-nyedves, őszi időben haladok a Stettiner Bahnhof felé. Hohenlandinba hívtam szentmisére az ottani és környéki magyarokat. Esős időben, rendszerint gyereken jönnek másra, mintha félénék az esőtől. Ezen a vasárnapon is csak merő kötelességből keltem utra. Hej, de megfordult a lehangeltségom, mire visszatértem! . . . .

A dolog úgy kezdődött, hogy vagy kétórai utazás után kiszállók Niederlandinban és magam előtt látok két derűsarcu férfit, akik elém jöttek. Egyikét már Schwanebeckben ismertem meg, Lendvai Imrét. Az állomásról gyalogszettel indultunk a 4 km-es mezéi uton Hohenlandin felé. Szívfelyes beszélgetés közben értünk falunkba s a gyaloguton alig vettük észre, hogy szitáló esőben és jól felázott utakon haladtunk át. Német lelkesítársam éppen a templomból jött az utcára s úgy üdvözölt. Meg-

beszéltek, hogy ki mondja közülünk a szentmisét, aztán elisiettem még magyarjaink szállására.

Elsőnek egy hatalmas gazdasági raktár légett kormos falai tűnnek fel. A magyar-otthontól vagy 15 méternyire, elmut szombat este gyulladt ki a hatalmas épület. Elhamvadtt benne vagy 150-morgen borsója és 120 morgen zabtermése a gazdasági gépekkel egyetemben. Szörnyű veszélyben volt a magyar-otthon is, mégsem gyulladt ki. Dolgoztak is férfiak és lányok a tüzoltóság mellett, úgy, hogy mind megbámulták őket a németek. Az itthon elszállásolt kölni „Landjahr” német lánycsoport, mint ahogy vacsoraidőben tört ki a tüzveszély, úgy hozta magyarjainknak a szalámit, szalonnát, vaját és egyéb ennyivaló farszót közrenéződésükért, hogy alig győzték elfogadni. A termés biztosítva volt s hál’ Istennek, hogy nagyobb baj nem esett.

Borongó őszi hangulatom egyre oszlik, mikor megtudom, hogy itt „hevesiek” is vannak nagy számban. — Na, — gondoltam — akkor az

istentisztelet sikere már biztosítva van.

Rövidesen elindultunk a templomba. Szentmise előtt gyónatás volt. A „Landjahr” német intézet kölni lánycsoportja is eljött a misére, úgy, hogy az ének felváltva csegett. Még a szentbeszéd is két nyelven hangzott el. A legérdekesebbnek azonban azt tartottam, hogy „evangelikus” templomban mondtam a nagymisét. A katolikusok vasárnapként 8 márkát fizetnek használatáért. Magyar himnusszal ért véget az istentisztelet. Utána újra visszatértem a magyarok szállására, ahova nagy kedvesen reggelire hívtak. Minthogy itt plébánia nincs, el is fogadtam a meghívást. Es nem is bántam meg, mivel a reggeli ebéd követte, az ebédet meg dalos együttlést s amit azalatt megfigyeltem, az csak magyar népünk jó tulajdonságainak virágos bokréája lehet.

Finom kakaós, vajban bővelkedő reggeli után a háziak igazi testvériességgel betessékelik a szomszédoktól jöttöket, hogy előbb ők beszélhessenek velem. Így a Schönemarkból és Stendelből jött magyarjaink siettek vissza ebédre. A háziaknak ezen bájos előzenekedése után aztán akadt még egy kevés idő, miatt a férfiakal szoltunk egyet-mást munkahelyükről. Nagy megelégedésemre nem találtam itt panaszt, de ami még jobban esett, békében vannak egymással.

— És mondják őszintén, — nem is volt baj közöttük?

— Hát valami volt, — felelik — de azt a fehércépet eltapostuk, s azóta kedves itt mindenki egymással. Lányok, legények, emberek, tolmács, mind-mind egyetértésben vannak.

— Na, — mondom — ez rendez csoport. Bár ilyen lenne minden banda.

De már jönnek a házilányok, hogy kész az ebéd. Ott, a munkás szobában terített szép sárgaselymes abroszra. Finom evészközök. És aztán olyan ebéd, hogy Lendvai testvérel már az első fogásnál buktunk meg fogyasztóképeségünkkel. Husleves, főtt hús, szárnyas paradicsomos makarónival, pórkölt krumpipürével, savanyúkáposzta székelygulyás módra, sütemény és gyümölcs. Végig minden kifűnő magyar ízzel. Csak a bort hiányolják. Sört bontogatnak italnak. Ilyen ebédre egész káthónapi itteltem alatt még nem hívtak.

Vallatára fogtam a két házilányt, Nagy Annust és Horváth Bözsit — hogy honnét hordták össze ezt a gazdag ebédet ilyen háborús világban? Nevetve mesélik, hogy a szaténos megadott mindent, mert megmondták neki, hogy vasárnap „eljön hozzánk a „Pásztorunk”. Ebből látom, hogy ezek az életvidám hevesi lányok, a szatócztól kezdve a postásig derűre hangoltak mindenkit.

— Hol tanultak meg főzni? — kérdelem a lányoktól.

— Ja, kérem, — feleli Nagy Annus — elmúlt télen főzőtanfolyamot végeztem Hevesen a Kedves Növendéknél.

— Ugy, — mondom — mert az az ebéd díszére volna akármilyen nagy háznak is.

Mig a nők még foglalatokodnak szobáikban, legények és emberek gyűlnek körém a barátságos meleg szobában. Beszélgetésünk alatt bámultam, hogy munkásaink mily értelmesen itélik meg a hazai és itteni helyzetet.

— Itt az újsg, — ront be éppen az egyik legény és magásra lobogtatja a „Vasárnap”-ot.

— Olvassák-e? — kérdelem.

— Ugy várjuk már mindig, hogy el se lennének nélküle, — mondogatják.

Végül körünkbe telepedik a fehércépe is, előjön a harmónikás és kezdődik a notázás. Nem kell sok mozgás és vasárnap délután, messze idegen földön, egy egyszerű munkásonthozban felcsendül a virágos magyar nótá pihenő munkásaink ajkáról. Elsimul a homlok, felenged az izmok merevsége, érzékek oldódnak jó magyar szívekől s a dal csendő hullámain szárnyra kel a lélek. Előttem mélytűzű szemek csillognak, de

a lelkek messze jár, száll Horthy Miklóshoz, hevesi otthonokba, anyához, családhoz, minden rögűzhöz . . .

„Domboldalon áll egy magas nyárfa” . . . „Csipkés levele van minden szederfának” . . . „Haza megyek, leteszem a bátomat a szivemről” . . . Az egyik legény lelkeből feltör egy hatalmas érzés, mert váratlanul megtöri a dalt.

— Tiszteendő ur, akkor lesz nagy öröm, ha Magyarország határát megteljük majd.

— Na, — mondom — Isten segítségével azt a néhány hetet, ami még hátra van, megszolgáljuk és akkor utrakelünk hazafelé.

Is mindnyájunknak arcából öröm sugárzik a remény szavára. Nehéz, nagyon nehéz volt elválni jó testvéreinktől. De kölcsönös lehetett az együttlét boldogsága, mert fényképezés után, még vagy tizen elkísérték a 4 km-es utra, a Niederlandin-állomásra. Mig a vonatra vártunk, benyit a helybéli postás a váróterembe.

— Na, — kérdezi magyarjainktól — itt volt a Herr Pastor?

— Igen, — felelem — én volték az.

— Ah, das ist aber schön. Ja, die Leute müssen schon einen Glauben haben, nicht wahr? (Ah, ez igazán szép. Dehát az embereknek szükségük van a vallásra, ugye?)

Helyeslőleg bólintok és megállapítom, hogy itt mindenkinek eljuttatották a jó előre jövelemet örömkömben. Megható kézenlétés kísérte induló vonatomat. Lendvai Imre és a tolmács még Angermündébe kísérték a vonaton is. Hosszu ideig álltam a vonaton a vasárnapi szufoltás miatt. De a lesétített vonaton az idő is száguldott, mert lelkemben egy szép vasárnap értékes emlékei hullámoltak sokáig . . .

ÜZENETEINK:

Lakatos András, Früssdenau: Hazahozhatják vámentesen. — Jancsó Lukács, Schmarsow: Igyekezzenek a pénzüket feladás végett munkaadójuknak átadni, összesen 400 márkát. Lányától is elveszik az utlevélet, épügy, mint a többi mezőgazdasági munkástól. Jövőre ismét kimehet a lénya, ha szerződött, mezőgazdasági munkára. Az idén senkinek nem hosszabbítják meg az utlevélet. — Racsó Gergely csoportvezető és társai, Gallentin: Kivánságukra ezuton megdicserjük de- rék tolmácsukat, Utereker Ferencet, aki a csapat ügyes-bajos dolgát mindig a legnagyobb szíveséggel intézte el.

— Stáirich István és társai. F. Strälendorf: Levelüket a berlini munkásvéd irodának küldöttük. A vonat indulását közölni fogják és azt is, hogy melyik transzporttal jönnék haza. Legyenek türellemmel: kérjük ezuton is Önöket. — Nagy József és társai, Bütow: Sajnos, a rendeleten nem változtathatunk. — Katona György és társai, Breesen: Kerékpárjukat és csomagjaikat magukkal hozhatják. Külön kocsit áll rendelkezésre a kerékpárok részére. Mint az előbbi Vasárnapban már közöltük, a pontos címet és nevet egy erős papírlapra (kartonra), ami nem gyűrődik össze, vagy fadarabra fell kell írni és a kerékpárra rá kell erősíteni. A csomagokra is írják rá a pontos címet.

**Szölk fenntartásához
nélkülözhetetlen a**

SZÉN KÉNEG

Kérjen díjtalan ismertetőt
Magyar Szénkéngyár Rt
Budapest, V., Nádor-utca 21.

KIS VASÁRNAP

Ricatündér meg a királyfi

(Folytatás.)

— Ne félj, — mondotta kedvesen — ahol a legnagyobb a baj, oda legközelebb a segítség! Ismerünk téged. Mi vittünk abba a kis házba, hogy öröme legyen annak, aki szomorú. Vagy miért volna két kis szárnyad, ha te is olyan volnál, mint más ember leánya? Tudjuk, szégyelled szárnyacskaidat, mert nem hasonlítotál vele a többi kislányokra. Tündérek leánya vagy. Ne félj hát! Földi ember néked nem árthat. Hatalmat senki sem vehet rajtad, hacsak nem tündér, vagy tündérek születte. Olyan pedig kevés van a világon. Menj csak bátorodással a király városába és kérd meg a felséges királyt, adja vissza libádat, mert ez néktek minden kücsöke. Mondón, ne félj, ha magas fal áll előted, repüld keresztül, hiszen szárnyad van...

Megköszönte Rica a földipici nyarantását és azon nyomban elindult a király városába.

Nagy, magas, áthághatatlan falak övezték a király várát. Földi ember oda bé nem juthatott volna, akár itéletnapig. De a mi kis leányunk nem azért volt tündér, hogy át ne tudjon repülni. Ugy bizony. Egyenest a ki-

rály trónusa elé repült. Köszönt illendően és elmondta nagy bánatát. A király kérgesszívű ember volt, ő azt hitte legalább is, hogy igazságos. És azt mondotta:

— Leányom, aki kárt okoz másnak, meg kell, hogy térítse. Könnyű és megbánás mit sem segít. Libád rálegelt aranyos kertemre és ezzel olyan kárt okozott, hogy még így sincs megfizetve. Örülj, hogy ráadásul meg nem büntetlek.

— Pedig meg kell büntetned, felség! — szólalt meg a király tisztartója, aki éppen akkor lépett be nagy hajlongások között a trónterembe. És a tisztartó elmondotta, hogy-hogynem, visszazalopta a zálogra hajtott libákat ez a leány.

— Micsoda? — dörgött a király.

— Még ki is akartad kerülni az igazságot, még lopást is és még ide merészteltél jönni szímem elé?! ... Fogjátok meg! — kiáltotta és abban a szemperegben egy tucat szeressen ugrott rá és szó nélkül a legsötétebb tömlőre vetették.

— Mi lesz velem, — sirdogálta szegényke — jót akartam és nem tudom mit beszélsz a király. De sok rosszat tehetnek így a királyok, hogy nem hallgatják meg alattvalóikat... — sirdogálta. És bizony örök rabság lett volna az élete és örök sötétség... de a tündérék sorsa fény, világosság és szabadság.

(Folytatjuk.)

Gazdatudnivalók
Rovatvezető: SCHANDL JÓZSEF dr.

GYÜMÖLCSFÁK ŐSZI ÜLTETÉSE

November havában már beültethetjük az előzőleg megasótt gödrökbe az arra alkalmas gyümölcsfa-ajtványokat. Csak olyan 2—4 éves ajtványt ültessünk, amely dus gyökézzel bír, amelynek középmagas vagy magas törzse elegendő vastag, egyenes s a törzs végén 5—6 egyéves vesszőkből képezett korona van. Kivételt ebben a tekintetben az őszibarackfáska, amelyet csak egyéves korban, bokr- vagy katlanalaku koronával, valamint a diófa, amelyet 2—3 éves, kellő magasságú, korona nélküli szuhánalakban ültessünk.

A rizsike, a köszmete, a mogoró, a málna 2—3 vesszőből álló, 1—2 éves, dus gyökézzel bíjtások, a birs és a naspolya, továbbá a törpefák 30—40 cm magas törzsön álló. 2—3 éves bokorfák legyenek.

Tármészes, hogy az ültetésre kerülő fászkák mind egészségesek legyenek, nyílt sebeket ne mutassanak s rajtuk se pajzstetvek, se más rovarkártevők vagy gombakártevők ne legyenek.

Az ültetést mindig úgy eszközöljük, hogy a gödör földjének természetes süppedése után is a fák gyökérnyaka, ojtási helye a talaj felszínre fölött maradjon. Célserű azonban az újonnan ültetett fák tövét tavaszig 40—50 cm magasra felhúzott földdel felkucpacolni.

Az őszel ültetett fákat semmiesetre se nyessük meg. Ezt a munkát később elkerülése végett feltétlenül hagyjuk a tavaszra.

Aztólról érkező fákat azonnal ki kell csomagolni és az ültetés megtörténteig gondosan elvermelni.

Jobb őszel, mint tavasszal ültetni. Az őszel ültetett fa megeredése biztosabb, mert hosszú, melegbb ősz esetén a fák meggyökeresede még a tél beállása előtt megtörténhet. Csupán a zord éghajlatu vidéken, nyirkosabb jellegű talajokon halasszuk az ültetést tavaszra.

TAKARÉKOSKODJUNK A SZÉNAVAL

A szarvasmarhák és juhok teleltetése a legtöbb helyen súlyos gondot fog okozni a gazdának, mert az anyaszéna kilugozott, a sarjütemés igen gyenge. Mindezek a számító gazdát arra késztették, hogy lehetőleg takarékoskodni kell a széna etetésével. Az igazsálatokkal, idősebb növényekkel, ürükkel cteessünk takarmányszalmát, kukoricaszárat mig a szénát tartunk fenn a tehéneknek, anyajuhoknak és az 1 éven aluli növendékeknek. Sokat könnyíti a gazda helyzetén azzal is, ha a téli tartást késő őszi vagy kora tavaszi takarmányok vetésével megrövidíti.

Idegen vetődik egy faluba és miután alaposan körülünczett, megszólít egy atyafit:

— Mondja, bácsi, aztán született már a maguk falujában valami nagy ember?

— Itt még nem — feleli az öreg. — Mióta az eszemet tudom, itt még mindig kiscyucerek születtek.

A FALUSI OTTHON

ROVATVEZETŐ: KÁNYA TERÉZIA

Háziasszonyi tanácsadó

Az őszi nagytakarításokkal kapcsolatban felhívjuk a háziasszonyok figyelmét arra, hogy az olajfeszmeleg tisztítását mindig azzal kezdjük, hogy langyosvízbe mártott puha szivaccsal a képet óvatosan lemossuk. Ha a képen repedések vannak, akkor a szivacsot félmedvesen használjuk, nehogy a repedések hézagába behatoljon. Ha a kép erősen piszkos, a langyos vízben túlszírozott szappant oldunk fel, azzal a képet bekenjük és a szappanréteget huzamosabb ideig rajthagyjuk, azután vízemártott és jól kicsavart szivaccsal lemossuk és száraz ruhával megtöröljük. Csomózott szőnyeget tisztítás előtt előbb portalanítni kell. Régi szőnyeget a hátlapján való porolással portalánítsunk és laposfelületű porolóval, sohasem bottal. Ezután a szőnyeget langyos vízzel szappanjérolással mossuk, majd vízzel bőven ledörzsöljük a szálak irányában, végül 2 százalékos langyos ecetsavas vízzel lesöpörjük, hogy a szőnyeg elénkszíne, puhaogóssá és ragyogófényű legyen. A linoleumot szappanoldattal végigmossuk, tiszta vízzel leöblítjük, jól szárazra töröljük és az egészét felöltött lenolajjal vékony rétegben bevonjuk.

Tapéták, festmények, behuzatok tisztítására 100 szulrész finomra őrölt kenyérmorszát, 20 rész őrölt szulypátot, 20 rész kvarciszet, 20—30 rész tehénszörrel kevert fenollak keverék össze. A keveréket bádógedényben tartjuk. Használattkor a tárgyra felkenjük és rövid száradás, szikkadás után, puha ruhával letöröljük.

A használt szivacsokat gyenge mosósóoldatban, majd 2 százalékos szalmiákszeszben áztatjuk, azután hidegvízzel jól kiöblítjük.

Rézmeztetek tisztításánál a lap mindkét oldalát puha szivacs, vagy

ecset segítségével 4 százalék szén-savammóntát tartalmazó vízzel bekenjük, majd tiszta vízzel leöblítjük. Utána ecetsavas vízzel benedvesítjük és ismét leöblítjük tiszta vízzel. Az utóbbi öblítővízbe igen kevés klórmentes is tehetünk. Szabad levegőn, napfényen szárítjuk. A kép megtisztul anélkül, hogy a nyomás élességéből veszítene.

Vasbádógedények tisztítására fahamból és olajból pépet készítünk, felkenjük a tisztítandó felületre és pár óra múlva pamutvászonnal ledörzsöljük.

Magyar konyha

Töltött rostélyos. Egy kilogram rostélyost kicsontozunk, vagy pedig 90 deka felsájt felszeletelünk, a húst kiverjük és beszózzuk. Minden szeletra egy evőkanállal töltelékét téve, felgöngyöltjük, összevarrjuk és 10 deka hagymás zsírban, fedő alatt pároljuk. Közben, ha barnára lesült, kevés vizet adunk hozzá. **Találék:** A szeletekről leeső húsdarabkákat megáradaljuk, 10 deka rizs (melyet előzőleg 2 deka zsírban, kevés vízzel puhára főztünk), 10 deka friss, zsírban megpárolt gomba (5 deka főt, apróra vágott száritott gomba is helyettesítheti), 3 deka apró kockákra vágott szalonna, kevés reszelt hagyma, összevágott petrezselyemzöldje, törött bors, só, 2 egész uyers tojással jól összekeverjük. Találáskor a pecsenye levéhez vizet és másféldeci tejfölt adunk.

IGAZGYÖNGYÖK

A boldogság olyan faág, amelyet el lehet érni, de fészket rakni rajta nem lehet.

Ugy dolgozzál, mintha örökké kel-lene élned. S úgy imádkozzál, mintha ma kellene meghalnod.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Igényelt föld árát 1937-ben kifizettem, ez éven 600 pengő hátralevő telekkönyvteljes bekebeleztek. (P. K., Tiszasüly.) — **Felelet:** Kérje a vármegye gazdasági albizottságtól a megváltást ár kifizetésének igazolása mellett, annak megállapítását, hogy nem tartozik és ezután az illetékes telekkönyvi hatóságtól a bekebelezés törlesztését.

Kérdés: 1000 P vagyon után körhízi ápolás céljára kaphatok-e szegénységi bizonyítványt? (K. I. Lenti.) — **Felelet:** Igen.

Találja ki!

M
E
E
D
Z
E
K
N
N
I
T
S
N

A kereszt szarain elhelyezett betűket helyes sorrendbe olvasva, egy ünnep nevét kapjuk. Ezt a szót kell beküldeni.

A levelezőlapra irt megjelteket a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni, tíz napon belül. Elkésve érkező megjelteket nem vszünk figyelembe. Jutalom:

néhány értékes könyv.

Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megjelteket küldenek, előfizetőbarukon tagjai és előfizetési díjhátralékuk nincs.

A Találja ki! eredményét a 47-ik számban közöljük. A 47-ik számban között Találja ki! megjelteket:

Kishazsonbérletek.

Beérkezett huszonhét megjelteés. Könyvjutalmat küldtünk Kelemen János (Makó), Szepesi Henrik (Sopron), előfizetőink címére.

Az őszi szántás lehetőségessé teszi, hogy az eső, valamint a télen lehullott és elolvadt hó a talajba szivároegjon. Emiatt az őszel szántott föld tavasszal korábban megmunkálható!

IDŐSERU MUNKÁK A BOROSPINCÉBEN

Szüret után a fehér borokat fel kell tölni. A még forrásban levő mustok hordóján az erjesztő akonákat, az u. n. kotyogókat, mindaddig a hordóban kell hagyni, mig csak erjedés mutatkozik. A mult évi fehér borokat novemberben huzzuk le ne-gyedszer; ugyanekkor van az ideje a vörös borok másodszeri lehuzásának is.

Keményebb hidegek beálltával be kell dugni a pince szeleleit, mert ha az új bor hírtelen megfázik, kénytelen lerakni borkövének egy részét, ami rendes fejlődését felette akadályozza, sőt romlása is közlefekvő.

Midőn juhot vásárolsz átteleltetés végett, jó anyagot vásárolj! A takarmány értéke ugyanaz, akár hitvány jószággal eteted fel azt, akár jóval.

Október

29 VASÁRNAP

Krisztus király, Zenő

30 HÉTFŐ

Röd. sz. Alfonz, Kolos

31 KEDD

Farkas, Ref. e. ú.

November

1 SZERDA

Mindszentelek, Marian

2 CSÜTÖRTÖK

Halottak n. Achill

3 PÉNTEK

Hubert, Gyöző

4 SZOMBAT

Borr. Károly

A nappal tartama nov. 4-én 9 óra 33 per, a hét folyamán 23 perccel fogy.

Mindszentelek napja

November hó első két napját a halottakra való kegyelmes emlékezésnek szenteljük; a sírokon kigyúlnak a nemfelejtő szeretet mécsessé, őszirózsából, örökzöldből font koszorúk tempa színelben pompáznak a hantok, amelyek szertelünk poraira borulnak. Ez a két nemzeti ünnep annak a bíróságoknak, amely olyan régi, mint maga az Élet s amelyek határai egyszer majd elérnek valamennyiünk portáiját; ez ország atlatválóinak száma kiszámíthatatlan, hisz előbb, vagy utóbb mi is közűjük számláltunk. . . . Hogy mennyire szeretnek az ember ösödök óta ezt az időpontot a maga személyére vonatkozóan minél későbbre halasztani, azt bizonyítja, hogy ha végkép megállítani nem tudja is a feltehető és legnagyobb nagyhatalom, a Halál Birodalma terjeszkedését, de rengeteg munkát fordít ennek a terjeszkedésnek késleltetésére. Ugyanakkor és egyidőre azonban legalább kétszer annyi energiát fordít arra, hogy tökéletesítse magát a főbbek elpusztításában, — akik egy- és másban — nyelven, származásban, gondolkodásban — mások . . . . Furesa ellentmondása az ember természetnek, hogy bár évről-évre elcsirajta az örökre eltávoztókat és a maga majdan nasy utózásához a felülmásid hibából merít erő, valami duhaj nekiszilajával időről-időre a nagy Kaszás szövetségesevé szegődik és korának színe-virágát áthajszolja azon a — ki tudná meghatározni: szelas vagy keskeny? — meszény, amely elválasztja az Éleletet a Haláltól . . .

(b. k.)

Leleplezték a kormányzó arcképét. Szép ünnepség színhelye volt október 21-én a Magyar Aero Szövetség, amely díszközgyűlés keretében leplezte le a magyar repülés megteremtőjének, vitez nagybányai Horthy Miklós kormányzóknak arcképét. Az ünnepi beszédet Ember Sándor dr., országgyűlési képviselő tartotta, majd a közgyűlés közönsége lelkesen és hődelő szeretettel ünnepelte a kormányzót. Végül Horthy István elnök kiosztotta a vitorlázó repülőik versenydíjait.

Kitűnően sikerültek a légvédelmi gyakorlatok. Az október 24—27-ike közti időben országosan elrendelt két-napos légvédelmi gyakorlatokat az ország keleti felében 24—25-én tartották meg. A teljesen „élethuen“ megrendezett gyakorlatok alatt ugy Budapest, mint a vidék lakossága feyelemzetten viselkedett és a szakemberek megállapítása szerint a gyakorlat pompásan sikerült.

Jó hangzseren játszott a legnagyobb dívezet. Elsőrangut igazán olesón Reményi országos hírű hangszertelen vésárolhat; Budapest, VI/15. Király-uten 58—60, Kézeren díjmentes, 51. számú árlejezket.

Ervényességüket veszto postabé-lyegek. A postavezérigazgatóság közli, hogy a nemzet nagyjainak arc-kepét ábrázoló 1, 2, 4, 5, 6, 10, 16, 20, 25, 30, 40, 50 és 70 filléres értékű-jezésű általános forgalmu levébé-lyegek 1939 december 31-évi érvény-ességüket veszitk. Ezekkel a bélye-gekkel 1940 január 1-től bérmentesi-tett postaküldeményeket a postahív-atalok megportózzák.

Október 27-től november 15-ig: gyű-mölcsbemutató és vásár. A földmívelés-ügyi kormány támogatásával a Gyű-mölcsstermelők Országos Egyesülete októ-ber 27—november 15-ig Budapesten a városligeti kertészeti kiállítási csarnok-ban gyűmölcsbemutatót rendez. Évek óta nem volt Budapesten gyűmölcskiállítás, egyrészt tehát ezért is különös érdeklő-désre számított, másrészt téll almából a folyó évben igen nagy és jómínőségű termés volt, amelyek értékesítése gazda-érek. A bemutatón 10—20 kg-os minta-ládákban a legkülönfélébb különleges és kereskedelmi minőségű gyűmölcsöt állít-ják ki, a gyűmölcsöt a fogyasztó, a minta szerint nyomban megrendelheti és azt házhoz is szállítják.

Elnökválasztás Szlovákiában

Pozsonyból lapzártakor vett értesülések szerint Tiso miniszter-elnököt 61 szavazattal, egyhan- gulag a szlovák köztársaság elnö- kévé választották.

A Romániába szóló levelek és levelező- lapok postadíjail. A postavezérigazgatóság ismétlenül felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a Romániába szóló levelek és levelezőlapok díja megváltozott. Az új díjazásban szerint a levelek díja 29 gramig már nem 32 fillér, hanem 30 fillér, minden további 20 gram vagy ene- nek töredéke még 20 fillér. A levelező- lap díja pedig a volt 16 fillér helyett jelenleg 20 fillér. A hiányosn díjazott küldeményeket a román posta a címzett ieréhez a hiányzó díj kétszeresének meg- felő pótdíjjal terheli.

Halálraítelt végdőlés. A pestvidéki lörvényszék október 24-én halálraítelte Német Boldzsár soroksári végdőlést, aki Pitz Henriknek a végdőlő udvarán lévő kutba dobta, hogy megszerezze a jómódu öregasszonyt.

SPORTHIREK

A bukaresti magyar-román labda- rugómérkőzések eldöntetlenül végző- tek. Ugy az „A“, mint a „B“, csapato- k eredménye 1:1. A „B“ csapatoknál jugszláv, az „A“ csapatoknál olasz bíró vezette a mérkőzést. A két mérkőzés zavartalan lefolyása sok barátot szerzett a labdarugásnak. Az „A“ csapat mérkőzésén sok családost okozott a magyar csatársor puha és tervszerűen játéka, amelyből telje- sen hiányzott az egység.

A magyar—német lövészversenyt a németek hibátlanul nyerték meg. A csapatban: 1. Németország 270 p. 2. Magyarország 268 p. Egyénleg a magyar versenyzők a 3. (Közéghy) és a 6. (Dombhy) helyet nyerték el.

Az atlétikai versenyen a 10.000 méteres futásban Németh győzött. Ideje: 30 p. 50.4 mp. Díszkosban Kulitz eredménye 49.15 m. A 400 m-es futásban Vadus 49.8 mp-es idő- vel volt első.

A Komjádi-kupa vízipólómérkőzések eredménye: III. ker TVE—NSC 5:0 és MUE—FTC 7:1.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisz- telt előfizetőket, akiknek előfizetése október hó 31-én lejár, hogy a csat- olt befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat sziveskedjenek beküld-íteni, nehogy a lap küldésében fennaka- dás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Negyedévre 1.—P

Félévre 2.—P

Egész évre 4.—P

A VASÁRNAP kiadóhivatala, Budapest, V., Bátorhy-u. 24.

Vásárok jegyzéke

Október 29., vasárnap: Cegléd oák., Felsődabas oák., Ráckeve oák., Ujkécske oák. — Október 30., hétfő: Aba oák., Acsa oák., Ádánd oák., Baracska oák., Battonya oák., Cegléd oák., Dunaföldvár oák., Emöd oák., Esztergom oák., Gödöre oák., Gyékesény oák., Iszmer oák., Jánoshalma oák., Kadarkut oák., Kéthely oák., Kisvárda oák., Kumbaja oák., Lovasberény oák., Pásztó oák., Putnok oák., Ráckeve oák., Szilashalás oák., Szolnok oák., Ujkécske oák., Verpelét oák., Vése oák. — Október 31., kedd: Balatonlelle oák., Balkány oák., Battonya oák., Csesztreg oák., Dunaföldvár oák., Esztergom oák., Miskolc há. a külön e célra épített istállóban, Vésztó oák., Vertesacska oák., Villány oák., Zala- apátj oák. — November 1., szerda: Esz- tergom oák., Miskolc hák. és há. a külön e célra épített istállóban, Vésztó oák. — November 2., csütörtök: Balatonfö- kadjár oák., Encs oák., Gyöngy oák., He- vasz há., Kaposvár oák., Mélykut oák., Mezőkövesd oák., Miskolc há. a kü- lön e célra épített istállóban, Nagy- pécsely oák., Ónod oák., Szabadszent- király oák., Szerencs oák., Tiszafüred há. — November 3., péntek: Buj há. se. felh-sal, Vác oák. — November 4., szom- bat: Alattyán oák., Kiskunmájsa oák., Óriszentpéter oák., Perkáta oák., Tass oák.

GABONATÖZSDE

Készárupiac. Buza: tiszevidéki, felső- tiszlal, dua-tiszokzi, fejérmegyei, du- nántúli és kislalföldi 77 kg-os 19.05, 78 kg-os 20.15, 79 kg-os 20.45, 80 kg-os 20.65 — **Rozs:** pestvidéki 14.10—14.15, más származásn 14.20—14.40. — **Takar- mányárpa:** elsőrendű 16.60—17.10, közép- minőségű 16.30—16.50. — **Szárpa:** ki- való 21—22, elsőrendű 19.50—20.50, 80- árpa 19—19.50. — **Zab:** elsőrendű 19- 19.25, középminőségű 18.90—19. — **Ten- geri:** tisztántúli 19.15—19.35, egyéb áll. 19.15—19.35.

Hétfőiárpiac. Rozs októberre 14.85, márciusra 15.73. — **Tengeri** októberre 19.05 pengő.

Magriac. Árak helyt vidéki vasutáló- máson, 100 kg-inton, minőség szerint: Lucerna, nyers 220—245, fehér bíracs ab Budapest 285—290, jóhere, nyers 128—138, fehér bíracs, ab Budapest 170—175, bíborhere 67—75, szőszbük- köny 41—44, repe, olajgyári paritásban 33.50—34, Viktoriáboros 38—38.50, du- nai szokványban 30.50—31.25, lence, nyers 36—47, közep 27—33, kiesel 23—26, csillagfűr, fehér, lapos 12.80—13, urad- ni kék mák 127—131 p.

Vágómárha. Bika, magyar IIIa 26, tarka Ia 61—66, IIa 50—60, IIIa 42—48, ökör, magyar IIa 53—61, IIIa 42—44, tarka IIa 55—80, IIIa 34—54, tehén, magyar IIa 45, IIIa 38—40, tarka, IIa 65—73, IIIa 48—64, IIIa 34—47, bivaly 28—30, növendék (éves) 38—62, kleson- tozni való 20—33 fillér kg-nt.

Fuvardíjkezdemeny a tisztítótelepek szállított lenvetómag-küldeményekre. A földmívelésügyi miniszterium intervenc- dójára a kereskedelem- és közlekedés- ügyi miniszterium a MÁV és a kezelet- ben lévő vasutak valamennyi állomásáról a Budapest-kikötő, Szolnok, Győr, Kaposvár, Szombathely, Füged, Német- hely, Szeged, Baja, Békéscsaba, Mező- hegyes, Székesfehérvár, Komárom, Nagy- meyer, Cegléd, Debrecen, Mátészalka, Miskolc állomásra az azok környékén lévő magtisztító-telepekről tisztítási cé- lokra szállított lenvetómag-küldemé- nyekre ez év végéig terjedő időtartamra fuvardíjmértéksélt engedélyezett.

Arany- és ezüstpenzék

Ezüstpenzék: 1 darab egykoronás 50 fillér; kétkoronás 1 pengő; ötkoronás 2 pengő 50 fillér; régi egyforintos 1 pengő 30 fillér.

14 karátos tómrarany grammonként 5 pengő 50 fillér.

KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EML.

RÁDIÓ

Budapesti I.

VASÁRNAP, X. 29.:

8: Szózat. **Utána:** Hanglemmez. 8.45: Hírek. 10: Róm. kat. istentisztelet. 11.15: Görög kat. istentisztelet. 12.20: Időjel- zés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Hangverseny. 13.45: Hírek. 14: Hang- lemmez. 15: **Időzáró gazdasági** (anács- adó, 15.45: „Bábjáték”, 16.30: „A lelki egyensúly”, 17.15: Magyar népták. 18.20: Műsoros est a Studioban. 19: **Posztárs- zenekar** 19.55: Zongora. 20.25: „Esz és szívárvány”. 21.15: „Daltok az ezertó országából.” Közzétetés Filmországból. 22: Hírek. 22.25: Táncczenekar. 23: Hírek német, angol, olasz és francia nyelven. 23.20: Cigányzene. 00.05: Hírek.

HÉTFŐ, X. 30.:

12.10: „Éneköl ifjuság”. 12.55: Zongora. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diák felő- ra. 17.15: Előadás. 17.45: Szalonze- nekar. 18.45: „Néhány szó a szőlő és a bor életéről.” Közzétetés a n. hír. Széleszeti és Borászati Intézetből. 19.25: Gltár- számok. 19.40: Előadás. 20.10: „Webes- test.” 22: Cigányzene. 23.25: Hangleme- z.

KEDD, X. 31.:

8: Szózat. **Utána:** Hanglemmez. 8.45: Hírek. 9: Református istentisztelet. 10: Evangélikus istentisztelet. 11: Unitárius istentisztelet. 12.10: Művészelemek. 13.30: Szalonzene. 16.15: Előadás. 17.15: Cigányzene. 17.45: „Gróf Tisza” István. 18: „A reformáció emlékülünnep.” 19.25: Előadás. 19.40: Zenekar. 21.10: „Magyar halál.” 22: Kéztongorás műsor. 23.45: Cigányzene.

SZERDA, XI. 1.:

8: Szózat. **Utána:** Hanglemmez. 8.40: Hírek. 10: Róm. kat. istentisztelet. 12.10: Hangverseny. 13.40: Emlékezős halhatlan halottakra. 14: Hanglemmez. 15: Tarkia gyermekelütán. 15.40: Szalonze- ne. 17.15: Hangleme. 17.50: Előadás. 18.15: Énekar. 18.45: Felolvasás. 19.25: Orgona. 20: Legenda. 21.40: Hírek. (A rádió az ünnepre való tekintettel műsört nem ad.)

CSÜTÖRTÖK, XI. 2.:

9.30: Hírek. 10: Róm. kat. istentisz- telet. 12.10: Szalonzene. 17.15: Besz- kártzenekar. 18.20: „Feltámadás.” Vitéz Somogyváry Gyula előadása. 18.35: Viola da gamba. 19: „Szarvasmarha- tenyészték multja és a tenyészélt elő- segítő intézmények.” (Szarvasmarha- tenyészélt gazdatanulmány. I. rés.). **Gábor Dénes dr. gazdasági taniték elő- adása előadás.** 19.30: Operaház előadás közzétetés. Verdi: Requiem. 20.20: Külligyű negyedóra. 21.20: Hírek. Idő- járás. 21.45: Hanglemmez. 23.25: Him- nus.

PÉNTEK, XI. 3.:

12.10: Hegedű. 12.55: Ének. 13.30: Katonazene. 16.15: Diákfelőra. 17.15: Hangleme. 17.40: Sportemlékek. 18: Magyarorszag felőra. 18.30: Cigányze- ne. Elbeszélés. 19.50: „A ballerina.” Operett. 22: Szalonzene. 23.20: Cigányze- ne.

SZOMBAT, XI. 4.:

12.10: Balahajka-zenekar. 13.30: Mű- vézselemek. 16.15: Mesék. 17.15: Szal- onzene. 18.10: Előadás. 18.40: Zenés részetek a „KI gereke vagyon én” e operettből. 19.25: Régi népszámlalók nótából. 20.15: Hangverseny. 21.05: Táncczenekar. 22: Szórakoztató zen. 23.20: Cigányzene.

Budapesti II.

Vasárnap, X. 29. 11.15: Hangleme. 15.05: Cigányzene. 15.45: Jazz. 17.50: Előadás. 18.20: Hangleme. 19.30: Fel- olvás. 20: Hírek. 20.20: Hangleme. 21.35: Időjárás. — **Hétfő, X. 30. 18.15:** Német nyelvoktatás. 19: Gltárszámok. 20: Hírek. 20.20: Előadás. 20.50: Tánc- zenekar. 21.35: Időjárás. — **Kedd, X. 31. 17.15:** Mezőgazdasági felőra. 18.45: Francia nyelvoktatás. 19.30: Magyar- orosz felőra. 20: Hírek. 20.20: Előadás. 20.50: Gézy Barnabás zenekara. 21.35: Időjárás. — **Szerda, XI. 1. 19:** Francia nyelvlecke. 19.30: Előadás. 20: Hírek. 20.20: Hangleme. 21.35: Időjárás. — **Csütörtök, XI. 2. 19:** Hangleme. 19.20: Angol nyelvlecke. 20: Hírek. 20.20: Elő- adás. 20.50: Hangleme. 21.35: Időjárás. — **Péntek, XI. 3. 18.45:** Gyórsítás. 19.30: Zongora. 20: Hírek. 20.20: Előadás. 20.50: Zongorahármas. 21.25. Tánccze- nek. 22: Időjárás. — **Szombat, XI. 4. 19.20:** Mezőgazdasági felőra. 20: Hírek. 20.20: Felolvasás. 20.50: Hangleme. 21.25: Hangverseny Kassáról. 22.15: Időjárás.